

In APT

30 хвилин з життя актриси

23 Ноябрь, 2020

«Прем'єра. Бродвейська історія» за Джоном Кромвеллом у Київському театрі оперети

Цієї осені театральне життя нарешті оживає, хоч карантин не дає можливості повернутися до нормальної роботи. Нову виставу «Прем'єра. Бродвейська історія» грають на сцені 77, – камерному просторі майже під дахом театру. Дві актриси, обмаль глядачів, ефект присутності.

Джон Кромвелл, американський актор і режисер, присвятив п'єсу «Прем'єра» зірці німого кіно та бродвейської сцени Лорет Тейлор (1883–1946). Вона мала неповторну манеру гри (невимушену, мовби й не грала), чудовий теплий голос і таке обличчя, на якому емоціями, гримом можна намалювати все. Її другий чоловік Джон Меннерс писав для неї п'єси, водив її на світські раути, беріг, немов коштовність. Кар'єру Тейлор загубив алкоголізм, на багато років відібравши в неї професію.

П'єса розповідає про пів години з життя Фанні Елліс – під таким ім'ям драматург вивів Тейлор. Старіючу диву витягли на божий світ для того, щоб вона зіграла Аркадіну в п'єсі

Чехова «Чайка». І публіку не так цікавило повернення легенди, як питання: чи буде та п'яною на сцені, чи зірве виставу? Перед спектаклем хтось надсилає до гримерки пляшку віскі, і в якусь мить здається, що Фанні не витримала...

Це дуже проста історія: кар'єра, алкоголізм, минула молодість, спогади, спокуса. Але під зрозумілою канвою лежать питання, засадничі для театру і жіночого акторства: сцена і сім'я, професія та вік, готовність принести жертву, готовність платити. Режисер і художник-постановник Олександр Білозуб цей каркас не ховає, а підкреслює – так, з ним працювали свідомо.

П'єса розіграна двома складами – образ Фанні створили Валентина Донченко-Бутковська та Ірина Лапіна, її служницю (костюмерку, давню подругу, єдину людину з минулого, яка залишилась поряд) Хеккі грають Ірина Беспалова-Примак і Катерина Кобієва. Спектакль складається з пристрастей двох немолодих жінок, сміху й сліз, а ще з дзеркала без скла, музики, тіней тих, кого вже немає на світі.

Чи вдалося зробити комедію, як заявлено? Здається, ні. Режисер і актриси дуже хотіли, щоб усім було весело у невеселі часи, але матеріал учинив спротив і переміг. В процесі перегляду щось трошки заважає. Рожева «домашня» хустка Фанні – але ж вона вишколена американська зірка, а не українська тітка. Інколи надто голосна гра (зараз мова про Ірину Лапіну), що ламає той самий ефект присутності, – але ж це маленький зал, все і так добре чути. Якісь шерехатості зникнуть з часом, але головне, заради чого прийшли глядачі – катарсис, – таки відбувається. Фанні підіймає себе за волосся з бруду, що вкрив корою багато років життя, і ми бачимо велику актрису. Вона, сховавши під рятівною вуаллю зморшки, уходить туди, де, дзеркально до нас, глядачів 2020 року, чекає її повний зал, невидимий нам за завісою. І звідти лунають оплески.

Текст: *Марина Полякова*